

Lieta C-377/21**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2021. gada 21. jūnijs

Iesniedzējtiesa:

Cour du travail de Mons (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 15. jūnijs

Apelācijas sūdzības iesniedzējas, sākotnēji atbildētājas:

Ville de Mons

Zone de secours Hainaut-Centre

Atbildētājs, sākotnēji prasītājs:

RM

1. Strīda priekšmets un fakti

- 1 2001. gada 1. aprīlī *Ville de Mons* [Monsas pilsēta] pieņēma darbā RM kā pilna laika profesionālu ugunsdzēsēju, un 2015. gada 1. janvārī viņu no jauna pieņēma darbā šajā amatā *Zone de secours Hainaut-Centre* [Eno-centra glābšanas zona], kas tika izveidota ugunsdzēsības dienestu reorganizēšanas laikā. No 1982. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. jūlijam viņš bija nepilna darba laika brīvprātīgais ugunsdzēsējs *Ville de Mouscron* [Muskronas pilsētā], bet noteiktos laikposmos bija nodarbināts arī kā autovadītājs vai apsargs.
- 2 Aprēķinot viņa darba stāžu, *Ville de Mons* un vēlāk *Zone de secours Hainaut-Centre* būtībā ņēma vērā, pirmkārt, 811 stundas jeb 3 mēnešus un 17 dienas, kuras viņš faktiski bija nostrādājis kā nepilna darba laika brīvprātīgais ugunsdzēsējs, un, otrkārt, ne vairāk kā 6 gadu profesionālo pieredzi, kuru viņš bija ieguvis kā autovadītājs vai apsargs.

- 3 RM apstrīd šo aprēķinu un prasa ņemt vērā visu laikposmu, kad viņš bija nodarbināts kā nepilna darba laika brīvprātīgais ugunsdzēsējs, proti, no 1982. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. jūlijam jeb 20 gadus un 7 mēnešus. Neapmierināts ar 2016. gada 15. aprīļa brīdinājuma vēstuli, viņš cēla prasību *Tribunal du travail du Hainaut* [Eno Darba un sociālo lietu tiesas] Monsas nodaļā, iesniedzot 2016. gada 23. maijā prasības pieteikumu.
- 4 2019. gada 25. februāra spriedumā *Tribunal du travail du Hainaut* Monsas nodaļa būtībā atzina darba stāžu, kuru RM bija ieguvis laikposmā no 1982. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. jūlijam, proti, 20 gadus un 7 mēnešus, precizējot, kas šis laikposms ir jāieskaita, neņemot vērā faktiski nostrādāto laiku un atskaitot saistībā ar citu darbību jau ieskaitītus laikposmus (6 gadu smagā kravas transportlīdzekļa autovadītāja pieredze un profesionāla ugunsdzēsēja darbības laikposms no 2001. gada 1. aprīļa līdz 2002. gada 31. jūlijam). Turklāt tā nosprieda, ka līdz 2011. gada 15. aprīlim kavētajiem algas maksājumiem (par pieciem gadiem pirms 2016. gada 15. aprīļa brīdinājuma vēstules) ir iestājies noilgums.
- 5 Ar 2020. gada 16. un 20. aprīļa pieteikumiem *Ville de Mons* un *Zone de secours Hainaut-Centre* iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu.

2. Atbilstošās tiesību normas

A. *Savienības tiesības*

Padomes Direktīva 97/81/EK (1997. gada 15. decembris) par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamat nolīgumu par nepilna darba laika darbu (turpmāk tekstā arī – “Pamat nolīgums par nepilna darba laika darbu”

- 6 [Pamat nolīguma] 2. klauzulā “Darbības joma” ir noteikts:

“1. Šo nolīgumu piemēro nepilna darba laika darba ņēmējiem, kam ir likumā noteiktais darba līgums vai darba attiecības, koplīgums vai prakse, kura ir spēkā katrā dalībvalstī.”
- 7 [Pamat nolīguma] 4. klauzulā “Nediskriminācijas princips” ir noteikts:

“1. Attiecībā uz darba nosacījumiem noteikumi, ko piemēro nepilna darba laika darba ņēmējiem, nav mazāk izdevīgi par tiem, kurus piemēro salīdzināmajiem pilna darba laika darba ņēmējiem, tāpēc vien, ka tie strādā nepilnu darba laiku, ja vien atšķirīgiem noteikumiem nav objektīva pamata.

2. Vajadzības gadījumā piemēro *pro rata temporis* principu.

3. Šīs klauzulas piemērošanas kārtību nosaka dalībvalstis un/vai darba devēji un darba ņēmēji, ņemot vērā Eiropas tiesību aktus, valstu tiesību aktus, koplīgumus un praksi.

4. Gadījumā, ja to pamato objektīvi iemesli, dalībvalstis pēc apspriedes ar darba devējiem un darba ņēmējiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem, koplīgumiem vai praksi un/vai darba devēji un darba ņēmēji vajadzības gadījumā var noteikt, ka īpaši nodarbinātības nosacījumi piemērojami, ievērojot darba stāžu, nostrādāto laiku vai samaksas nosacījumus. Nepilna darba laika darba ņēmēju novērtējumi īpašiem nodarbinātības nosacījumiem ir regulāri jāpārskata, ņemot vērā diskriminācijas aizlieguma principu, kas noteikts 4. klauzulas 1. punktā.”

B. Beļģijas tiesiskais regulējums

Arrêté royal du 20 mars 2002 fixant les dispositions générales relatives à la valorisation des services antérieurs accomplis par des membres volontaires des services publics d'incendie recrutés en tant que membres professionnels [Karaļa 2002. gada 20. marta dekrēts, ar ko nosaka vispārīgus noteikumus par valsts ugunsdzēsības dienestu brīvprātīgo biedru darba pieredzes atzīšanu, pieņemot viņus darbā kā profesionālus biedrus] (stājies spēkā 2002. gada 9. aprīlī)

Pirmajā pantā ir noteikts, ka, aprēķinot profesionālu ugunsdzēsēju atalgojumu, viņu darba stāžā ieskaita gadus, kuros viņi bija nodarbināti kā brīvprātīgie ugunsdzēsēji.

Karaļa 2006. gada 2. jūnija dekrēts, ar ko groza Karaļa 2002. gada 20. marta dekrētu

Pirmajā pantā ir skaidri precizēts, ka šos gadus pēc savas ierosmes ieskaita tikai profesionālim, kas pieņemts darbā no 2002. gada 9. aprīļa, un ikviens valsts ugunsdzēsības dienests to var atzīt darbiniekiem, kuri tika pieņemti darbā līdz 2002. gada 9. aprīlim.

Monsas pilsētas administratīvie un finansiālie noteikumi nepedagoģiskajam personālam

8 [Noteikumu] 13. pantā ir noteikts:

“Ugunsdzēsības dienesta brīvprātīga darbinieka darba stāžu neņem vērā, ja viņš tiek iecelts šajā dienestā kā profesionāls darbinieks”.

9 13.bis pantā (pieņemts, piemērojot iepriekš minēto Karaļa 2006. gada 2. jūnija dekrētu, ar ko groza Karaļa 2002. gada 20. marta dekrētu) būtībā ir noteikts:

Aprēķinot ugunsdzēsības dienesta profesionālu darbinieku atalgojumu, no 2007. gada 1. jūlija viņu darba stāžā ieskaita gadus, kuros viņi bija nodarbināti valsts ugunsdzēsības dienestā kā brīvprātīgie [ugunsdzēsēji], ievērojot šādu kārtību:

1. darbiniekiem, kas pieņemti darbā līdz 2002. gada 9. aprīlim: ņem vērā faktiski sniegto pakalpojumu apjomu (faktiski nostrādāto stundu skaitu gadā);
2. darbiniekiem, kas pieņemti darbā pēc 2002. gada 9. aprīļa: faktiski sniegto pakalpojumu apjomu neņem vērā.

3. Lietas dalībnieku nostāja

A. *RM*

- 10 RM apgalvo, ka ir jāieskaita nevis tikai viņa nostrādātā laika ilgums, bet viss laikposms, kurā viņš bija nodarbināts kā brīvprātīgais ugunsdzēsējs. Ja šis periods tiek ņemts vērā proporcionāli nostrādāta laika ilgumam, tas nozīmē nepamatotu atšķirīgu attieksmi pret pilnu un nepilnu darba laiku strādājošiem..
- 11 Aprēķinot darba stāžu, tādējādi ir jāņem vērā visas viņa kā brīvprātīgā ugunsdzēsēja darbības ilgums, t.i., 20 gadi un 7 mēneši, kas pagāja no 1982. gada 1. janvāra līdz 2002. gada 31. jūlijam.

B. *Apelācijas sūdzības iesniedzējas*

- 12 Apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka RM darba stāžs tika noteikts saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu, atsaucoties uz 2001. gada 1. aprīli, kad viņš tika pieņemts darbā kā pilna darba laika profesionāls ugunsdzēsējs. Monsas pilsētas administratīvo un finansiālo noteikumu 13.*bis* pantā it īpaši ir paredzēts, ka, aprēķinot darba stāžu darbiniekiem, kas pieņemti darbā līdz 2002. gada 9. aprīlim, ņem vērā gadus, kuros viņi bija nodarbināti kā brīvprātīgie ugunsdzēsēji atbilstoši faktiski nostrādātā laika ilgumam (faktiski nostrādāto stundu skaits gadā).
- 13 RM, kas tagad ir pilna darba laika darba ņēmējs, nevar atsaukties uz tiesību aktiem, kas piemērojami nepilna laika darba ņēmējiem.
- 14 Apelācijas sūdzības iesniedzējas ierosina pakārtoti uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu par Pamat nolīguma par nepilna darba laika darbu, it īpaši tā 4. klauzulas, interpretāciju.

4. Cour du travail [Darba un sociālo lietu apelācijas tiesas] vērtējums

- 15 Lai arī RM tika pieņemts darbā kā pilna darba laika darba ņēmējs, tas nekādā gadījumā neliedz viņam atsaukties uz tiesību aktiem, kas piemērojami nepilna laika darba ņēmējiem, saistībā ar viņa darba stāžu, ko izmanto viņa atalgojuma līmeņa noteikšanai, laikposmā, kurā viņš bija nepilna darba laika darba ņēmējs.

- 16 Brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem ir piemērojams Pamatnolīgums par nepilna darba laika darbu saskaņā ar tā 2. pantu, jo viņu darba tiesiskās attiecības ir definētas valsts tiesiskajā regulējumā.
- 17 Nepilna laika darba ņēmēju finansiāla darba stāža noteikšana ietilpst Pamatnolīguma par nepilna darba laika darbu 4. panta, kas attiecas uz nodarbinātības nosacījumiem, piemērošanas jomā.
- 18 Katrā ziņā ir nepieciešama Pamatnolīguma par nepilna darba laika darbu 4. klauzulas interpretācija.
- 19 Šajos apstākļos, apmierinot apelācijas sūdzības iesniedzēju pakārtoti izvirzīto lūgumu, *Cour du travail* uzdod Tiesai turpinājumā minēto prejudiciālo jautājumu.

5. Prejudiciālais jautājums

- 20 *Cour du travail* [Darba un sociālo lietu apelācijas tiesa] uzdod šādu jautājumu:

Vai Padomes Direktīvas 97/81/EK (1997. gada 15. decembris) par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamatnolīgumu par nepilna darba laika darbu 4. klauzula ir jāinterpretē tādējādi, ka tai nav pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru, aprēķinot pilna darba laika profesionālo ugunsdzēsēju atalgojumu, finansiāla darba stāža noteikšanas nolūkā ieskaita nepilna darba laika brīvprātīgā ugunsdzēsēja nostrādāto laiku, ņemot vērā darba apjomu, proti, faktiski nostrādāto laiku saskaņā ar “*prorata temporis*” principu, un nevis visu pakalpojumu sniegšanas laikposmu?